

INFORMACE

Zpráva z konference „Kolegiální orgány ve veřejné správě“

Ve dnech 24. – 25. června 2013 hostila katedra správní vědy a správního práva Masarykovy Univerzity a Kancelář veřejného ochránce práv mezinárodní konferenci na téma „Kolegiální orgány ve veřejné správě“. Konference úspěšně navázala na předchozí konferenci a workshopy týkající se veřejné správy v teorii i praxi.

Konferenci, probíhající v prostorách Univerzitního centra v Telči, zahájil blok věnovaný obecným, principiálním otázkám fungování kolegiálních orgánů. Jako první vystoupil prof. JUDr. Petr Průcha, CSc., s příspěvkem „K postavení a druhům kolegiálních správních orgánů“. Mluvil o teoretických a ústavněprávních východiscích, obecné kategorizaci kolegiálních orgánů i výrazné monokracii správních orgánů v rámci současné státní správy v České republice, se srovnáním s koncepcí samosprávy. Na příspěvek navázal Mgr. Jiří Kaucký z Ministerstva vnitra s tématem nových kolegiálních orgánů, přičemž hovořil o Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců a Etické komisi České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu zejména z praktického hlediska, ale zároveň rozebíral i důvody jejich vzniku, základní principy jejich fungování, přičemž otevřel i otázku problematiky nezávislosti a nestrannosti orgánů fungujících pod ministerstvem.

Druhý blok konference byl věnován jak praktickým, tak teoretickým úvahám a zahájil jej JUDr. Jiří Veselý, Ph.D., z Ministerstva práce a sociálních věcí, který se věnoval posudkovým komisím ministerstva, přiblížil jejich fungování, pravomoc, působnost, včetně problematiky závaznosti posudků. Následoval příspěvek prof. PhDr. Vladimíry Dvořákové, CSc., která promluvila o kolegiálních orgánech z politologického hlediska. Zaměřila se zejména na jejich smysl a využití. Z politologického hlediska vyzdvihla i základní prvky nezávislosti a funkční nezávislosti kolegiálních orgánů. V rámci svého příspěvku se věnovala i otázkám spravedlnosti v rozhodování kolegiálních orgánů, otázkám veřejnosti a tajnosti hlasování a konečně i změně a kontinuitě ve fungování kolegiálních orgánů. Následovaly příspěvky akademických pracovníků Masarykovy univerzity – JUDr. Veroniky Kudrové, Ph.D., a JUDr. Jany Jurníkové, Ph.D., které byly zaměřeny na kolegiální orgány v rámci vysokoškolské samosprávy. Příspěvky se věnovaly zejména fungování akreditační komise a disciplinárních komisí, také však dalším kolegiálním orgánům – akademickému senátu, vědecké radě atp. Byly uvedeny základní otázky procesního postupu kolegiálních orgánů, vztahované k vysokým školám a jejich specifikům.

Další vystupující, doc. JUDr. Soňa Skulová, Ph.D., jejíž příspěvek nesl název

„Rozklad jako prostředek ochrany práv“ byl zaměřen právě na tento opravný prostředek, jeho efektivitu a uplatňování, přičemž uvedla i možnosti řešení *de lege ferenda*, zavedení specializovaných tribunálů jako alternativ k současnému stavu. Na rozklad, respektive rozkladové komise, byl zaměřen i příspěvek Mgr. Davida Krysky z Kanceláře veřejného ochránce práv. První den konference uzavřel příspěvkem doc. JUDr. Pavel Mates, CSc., který uvedl na pozadí poměrně konkrétně zaměřeného příspěvku „Český telekomunikační úřad a jeho rada“ základní a obecné myšlenky, týkající se kolegiálních orgánů – nezávislost jejich členů, inkompatibilitu funkcí atp.

Druhý den konference byl věnován kolegiálním orgánům v samosprávě, zejména v územní samosprávě, čemuž odpovídal i první příspěvek JUDr. Stanislava Kadečky, Ph.D., který se zaměřil na úvahy nad vlastními principy samosprávy a jejich projev v kolegiálních orgánech, potřebu legislativní i personální základny v této souvislosti. Následoval praktický příspěvek JUDr. Veroniky Gabrišové z Kanceláře veřejného ochránce práv, hodnotící poskytování informací územními samosprávnými celky o jejich činnosti. Přednášející uvedla možnosti přístupu veřejnosti k zápisům, na druhou stranu i práva na informace ze strany člena zastupitelstva, případně jiného kolegiálního orgánu samosprávy. Příspěvek JUDr. Aleny Klikové, Ph.D., se týkal povodňových komisí, problematiky jejich složení, fungování a rozhodování. Posledním příspěvkem, který uzavíral celou konferenci, bylo „Rozhodování v přestupkových komisích“ JUDr. Zdeňka Fialy, který uvedl několik otázek do diskuse, zejména co se týče kontinuity kolegiálních orgánů po volbách a trestněprávního postihu kolektivní vůle.

Příspěvky byly zaměřeny jak obecně na základní a obecné principy fungování kolegiálních orgánů, tak i konkrétně na existující kolegiální orgány. V rámci různorodých příspěvků, které budou souhrnně publikovány v post-konferenčním sborníku, však bylo možné nalézt společného jmenovatele, který se pak promítal i do probíhajících diskusí. Byly kladeny základní požadavky na fungování a rozhodování kolegiálních orgánů ve veřejné správě, s důrazem na nezávislost jejich členů a odpovědnost za rozhodování. Přestože bylo jmenováno množství různých kolegiálních orgánů jak ze státní správy, tak ze samosprávy, bylo možné zachytit a popsat základní principy fungování, které jsou, případně by měly být všem těmto orgánům společné. V diskusích se zúčastnění vraceli také k otázce, kterou nadnesla Kancelář veřejného ochránce práv, a to právě poskytování informací o zasedání kolegiálních orgánů, byla rozebírána otázka zveřejňování a anonymizace zápisů z veřejného zasedání zastupitelstev územních samosprávných celků a význam proporcionality v tomto případě.

Konference byla přínosem právě z hlediska vyzvednutí základních požadavků na kolegiální orgány a také pro identifikaci problémů, které jejich fungování provází, i z hlediska úvah *de lege ferenda*, a lze předpokládat, že příští ročník bude obdobně úspěšný.

Klára Prokopová